

BYZANTINO & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Νέα περιοδική έκθεση στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο με τίτλο:

«Η Σμύρνη στις αρχές του 20ου αι.

Μέσα από τα μάτια του βυζαντινολόγου Γεωργίου Λαμπάκη»

Την Πέμπτη 22 Δεκεμβρίου 2022 και ώρα 18:30, εγκαινιάζεται στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο η περιοδική έκθεση με τίτλο: “ Η Σμύρνη στις αρχές του 20ου αι. Μέσα από τα μάτια του βυζαντινολόγου Γεωργίου Λαμπάκη ”, η οποία συνδιοργανώνεται από το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» και το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο.

Το αρχείο της οικογένειας Λαμπάκη, πολύτιμη πηγή για τις Ελληνικές κοινότητες της Μικράς Ασίας πριν το 1922, παρέχει την πλειονότητα των εκθεμάτων, τα οποία εμπλουτίζονται και από αντικείμενα των συλλογών του ΒΧΜ.

Το Αρχείο Οικογένειας Λαμπάκη περιλαμβάνει τα αρχεία των μελών της οικογένειας, που από τα τέλη του 19ου αιώνα παίζουν σημαντικό ρόλο στην ελληνική κοινωνία. Ιδιαίτερα, στο αρχείο του βυζαντινολόγου Γεωργίου Λαμπάκη συγκεντρώνεται πλήθος πληροφοριών τόσο για τα μνημεία όσο και για τις ελληνικές κοινότητες της Μικράς Ασίας των αρχών του 20ου αιώνα. Το Αρχείο αυτό, ένα σημαντικό εργαλείο για τους ερευνητές, αποτελείται από επιμέρους αρχεία, όπως είναι το αρχείο επιγραφών, όπου διασώζονται ελληνικές επιγραφές σε ναούς και αντικείμενα, που σήμερα έχουν οριστικά χαθεί· το αρχείο επιστολών από σημαντικούς παράγοντες των ελληνικών κοινοτήτων, όπου αναδύονται τα προβλήματα, οι αγωνίες και οι αντιθέσεις του Ελληνισμού της περιοχής· και το αρχείο των ημερολογίων από τις περιηγήσεις του Γεωργίου Λαμπάκη, που δεν πρόλαβε να δημοσιεύσει και αφορούν

κυρίως χριστιανικά μνημεία κάθε περιόδου. Ο Γεώργιος Λαμπάκης, και λόγω της θέσης του, ως ιδιαίτερος Γραμματέας της Βασίλισσας Όλγας, επιχειρεί να παίξει ένα ρόλο διαμεσολαβητικό ανάμεσα στο ελληνικό κράτος και στον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας.

Η έκθεση συνιστά ένα συνεργατικό εγχείρημα με πολυεπίπεδα αποτελέσματα.

Ο Νετζάτι Τζουμαλί (1921-2001), στο ποίημά του «Αφιέρωση» του 1983, αναφέρει χαρακτηριστικά ότι "...Οι πόλεις αν ζήσουν στη μνήμη μας, θα ζήσουν με τους έρωτές τους...». Αυτή, λοιπόν, η επιστροφή στις ζωνρές και ξέγνοιαστες αναμνήσεις, οι κοινωνικές σχέσεις των ανθρώπων και η βιωμένη μνήμη είναι οι αφετηρίες για τη διοργάνωση αυτής της έκθεσης. Η ίδια η έκθεση αποτελεί παράλληλα ένα εκπαιδευτικό εργαστήριο για τους φοιτητές του «Διεπιστημονικού Σεμιναρίου» του Δ.Π.Μ.Σ. «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική». Στο πλαίσιο αυτό, οι φοιτητές έρχονται αντιμέτωποι με τις πραγματικές συνθήκες οργάνωσης μιας περιοδικής έκθεσης, σε συνεργασία με το πολύπειρο προσωπικό του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου. Με γνώμονα την πολυαισθητηριακή εμπειρία, δημιουργείται μια νεωτερική μουσειολογική και μουσειογραφική προσέγγιση που συνδυάζει: ιστορικά αρχαιολογικά τεκμήρια, ψηφιακό οπτικοακουστικό υλικό και μια pop εκδοχή της Σμύρνης, μέσω ενός γκραφίτι, από τον νεαρό καλλιτέχνη Soteur - Σωτήρη Φωκέα.

Η έκθεση χρησιμοποιεί το αρχείο του βυζαντινολόγου Γεωργίου Λαμπάκη ως όχημα για να παρουσιάσει τη Σμύρνη, την πρωτεύουσα της Ιωνίας, την κοινωνία, τα μνημεία και τους ανθρώπους της ως παράδειγμα ανάμεσα στις υπόλοιπες πόλεις της Μικράς Ασίας. Αρχικά, σκιαγραφούνται το έργο και η προσωπικότητα του Γεωργίου Λαμπάκη, καθώς και οι γενικότερες ιστορικές και κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της δράσης του. Η περιοχή της Μικράς Ασίας, αλλά και ο τρόπος που την αντιλαμβάνεται ο Γεώργιος Λαμπάκης, μέσα από το βιβλίο του Οι Επτά Αστέρες της Αποκαλύψεως είναι το επόμενο σημείο ενδιαφέροντος για τον επισκέπτη. Η Σμύρνη, τα κτήρια, η κοινωνία, οι άνθρωποι εμφανίζονται μέσα από επιστολές, εφημερίδες, φωτογραφίες και καρτ-ποστάλ της εποχής των αρχών του 20ου αιώνα. Το τελευταίο μέρος της έκθεσης παρουσιάζει την πρόσληψη των μνημείων από τον Γεώργιο Λαμπάκη, που καταγράφει τα μνημεία της Μικράς Ασίας, αρχαία και βυζαντινά, την ανάδειξη του

τόπου μαρτυρίου του Αγίου Πολυκάρπου ως τόπου μνήμης για την ελληνική κοινότητα της πόλης, τη σημασία των ελληνικών επιγραφών και, τέλος, το ρόλο που έπαιξε η αρχαιολογία στο πλαίσιο της Μεγάλης Ιδέας. Το αρχείο του Γεωργίου Σωτηρίου, που φυλάσσεται στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, επιτρέπει την επέκταση της αφήγησης της έκθεσης έως πριν την καταστροφή του 1922, καθώς εκείνος διηύθυνε ανασκαφές στην περιοχή της Σμύρνης, την περίοδο της ελληνικής διοίκησης της περιοχής.

Η πραγματοποίηση της έκθεσης έγινε εφικτή χάρη και στις ευγενικές χορηγίες του Ιδρύματος Γεωργίου και Βικτωρίας Καρέλια (μεγάλος χορηγός) και του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη.

Εγκαίνια έκθεσης: Πέμπτη 22 Δεκεμβρίου 2022,
ώρα προσέλευσης 18:00, ώρα έναρξης 18:30

Διάρκεια έκθεσης: 23 Δεκεμβρίου 2022 έως 30 Απριλίου 2023

Ωράριο λειτουργίας: Τετάρτη έως Κυριακή, 08:30-15:30,

Τρίτη: Κλειστό

Διεύθυνση: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα 106 75
Τηλ: 2132139500 Email: bma@culture.gr Website: www.byzantinemuseum.gr

EPT

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Φωτογραφία από την ανασκαφή του Αγίου Ιωάννου Θεολόγου στην Έφεσο, όπου διακρίνονται κιονόκρανα. Αντίστοιχα, εκτίθεται και η γυάλινη φωτογραφική πλάκα (γυάλινο αρνητικό) της φωτογραφίας.

Ιστορικά και Φωτογραφικά Αρχεία ΒΧΜ, Αρχείο Γ. Σωτηρίου

Γυάλινη Φωτογραφική Πλάκα: Έφεσος, Ανασκαφή Αγίου Ιωάννου Θεολόγου. Στιγμιότυπο ανασκαφής, 1921-1922.

Ιστορικά και Φωτογραφικά Αρχεία ΒΧΜ, Αρχείο Γ. Σωτηρίου, Αρ. αρνητικού 845

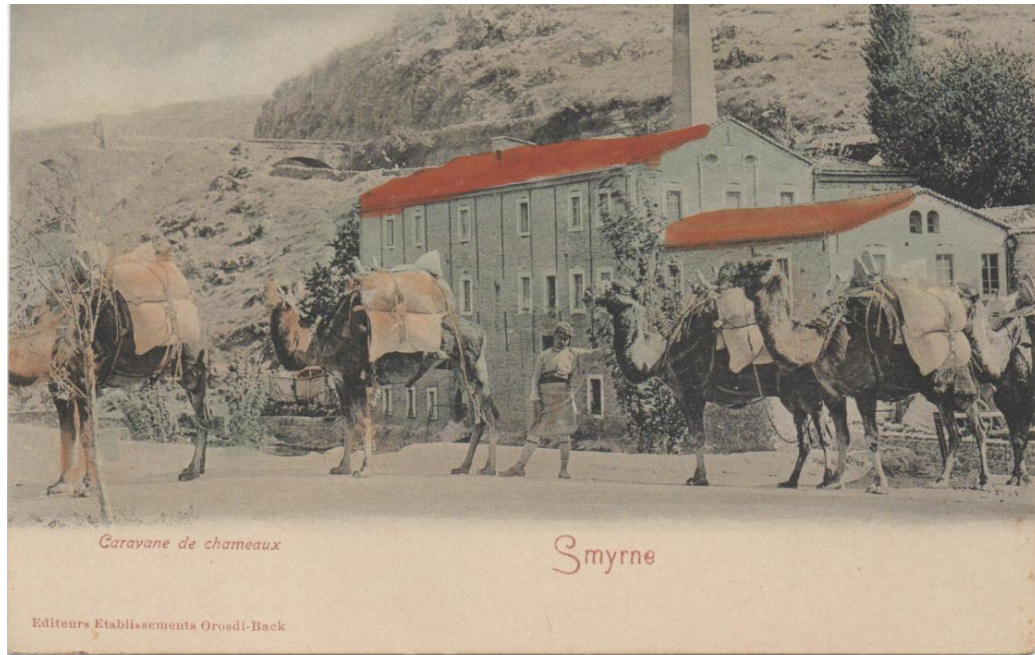
Σταυρός – λειψανοθήκη από επιχρυσωμένο άργυρο, 1664. Τον σταυρό διέσωσε ο Μητροπολίτης Εφέσου Χρυσόστομος και τον παρέδωσε στον Γεώργιο Σωτηρίου για να κατατεθεί στο Βυζαντινό Μουσείο.

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, ΒΧΜ 1509

Ημίεργη σχιστολιθική πλάκα, 5ος – 6ος αιώνας μ.Χ. Η πλάκα βρέθηκε τυχαία από τον Γεώργιο Σωτηρίου στον αρχαιολογικό χώρο της μεσαιωνικής Εφέσου (Αγιασολούκ).

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, ΒΧΜ 2911

Καρτ-ποστάλ: Καμηλιέρηδες στη Σμύρνη.
Αρχείο Οικογένειας Λαμπάκη

Φωτογραφία με παιδιά πιθανόν από σχολείο ή σύλλογο στη Σμύρνη.
Αρχείο Οικογένειας Λαμπάκη

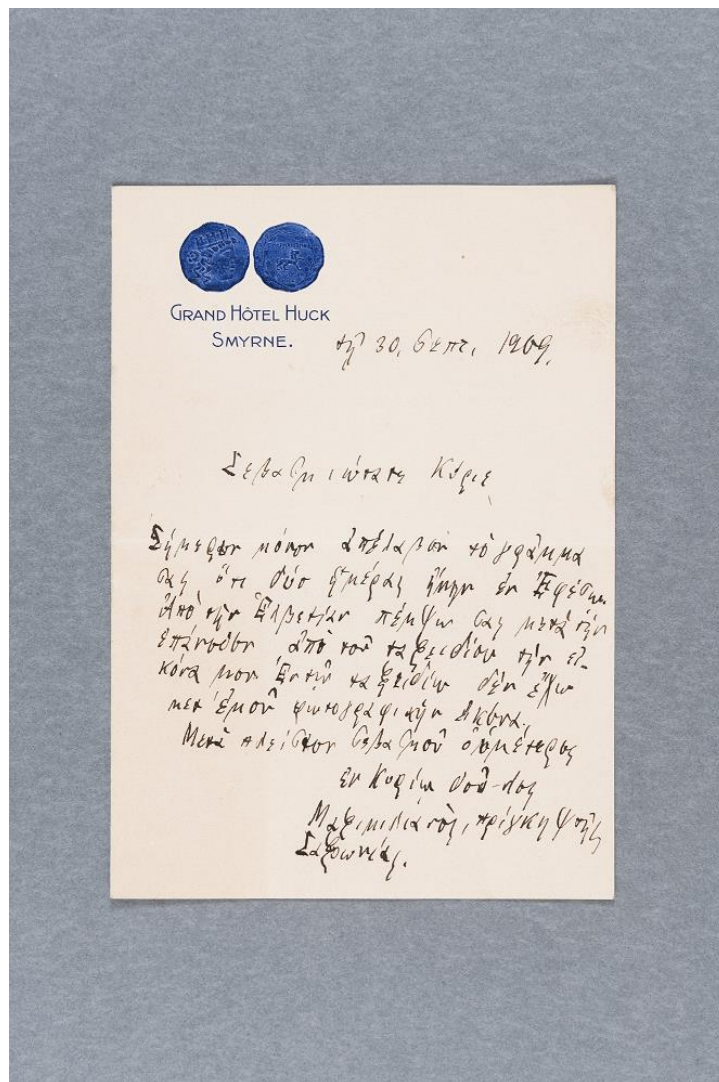
Ο Γεώργιος Λαμπάκης.
Αρχείο Οικογένειας Λαμπάκη

Εμμανουήλ Λαμπάκης, Αυτοπροσωπογραφία, 1894. Λάδι σε μουσαμά.
Αρχείο Οικογένειας Λαμπάκη

Soteur- Σωτήρης Φωκέας. Όνειρο, Ακρυλικό και μελάνι σε καμβά (190 X 520 εκ.) 2022.

Αλληλογραφία: Πρίγκιπας της Σαξονίας Μαξιμιλιανός, 1909. Αρχείο Οικογένειας Λαμπάκη. Αίτημα του πρίγκιπα προς τον Γ. Λαμπάκη για αποστολή μιας φωτογραφίας του. Το επιστολόχαρτο φέρει το λογότυπο του «Grand Hotel Huck».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Η Σμύρνη στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

Μέσα από τα μάτια
του βυζαντινολόγου
Γεωργίου Λαμπάκη

22/12

2022

30/04

2023

www.byzantinemuseum.gr

ΕΡΜΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΚΤΟΡΙΑΣ ΚΑΡΑΛΙΑ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΩΡΗΓΟΣ

ΧΩΡΗΓΟΣ

EPT

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ

ΕΡΜΗΣ